

Työehtosopimuksen yleissitovuuden
vahvistamislautakunta

19.1.2023

1(8)

23-5-1

TOIMINTAKERTOMUS 2022

Sisällys

Yleistä.....	3
Yleissitovien työehtosopimusten kääntäminen ja julkaiseminen.....	4
Vahvistamislautakunnan kokoonpano.....	4
Vahvistamislautakunnan kokoukset.....	4
Vahvistamislautakunnassa käsiteltävät asiat.....	5
Vahvistamislautakunnan tekemät päätökset.....	5
Valitukset vahvistamislautakunnan päätöksistä.....	5
Vahvistamislautakunnan toimintamenot (€) 1.1. – 31.12.2022.....	5

Liite:

Työehtosopimuksen yleissitovuuden vahvistamislautakunnan vuonna 2022 tarkastelemat työehtosopimukset

Yleistä

Työehtosopimuksen yleissitovuuden vahvistamislautakunnan toiminta perustuu lakiin työehtosopimuksen yleissitovuuden vahvistamisesta (56/2001). Se puolestaan liittyy samanaikaisesti annettuun työsopimuslakiin (55/2001). Lautakunnan tehtävänä on vahvistaa, mitkä työehtosopimukset ovat työsopimuslaissa tai erityisopimuslaissa (756/2011) tarkoitetulla tavalla yleissitovia ja mitkä ovat yleissitovuutta vailla.

Vahvistamislautakunnan toimikausi on viisi vuotta. Valtioneuvosto asetti 6.5.2021 lautakunnan sen viidenneksi toimikaudeksi ajalle 1.6.2021 – 31.5.2026.

Vahvistamislautakunta muodostuu sivutoimisesta puheenjohtajasta ja kahdesta sivutoimisesta jäsenestä. Heillä kaikilla on henkilökohtainen varajäsen. Puheenjohtajan ja hänen varajäsenensä on oltava tuomarin virkaan vaadittavan tutkinnon suorittaneita ja heidän sekä muiden jäsenten on oltava työsuhdeasioihin ja työoloihin perehtyneitä. Lautakunnan puheenjohtaja, jäsenet tai heidän varajäsenensä valitaan henkilöistä, joiden ei voida katsoa edustavan työnantajien eikä työntekijöiden etua. Lautakunta voi ottaa sihteerin tai sihteerit.

Vahvistamislautakunta toimii sosiaali- ja terveysministeriön yhteydessä. Se on tehtävässään riippumaton. Lautakunnassa käsiteltävät asiat valmistellaan ministeriön työ- ja tasa-arvosastolla, joka toimii muutoinkin lautakunnan toimistona. Ministeriön vuoden 2022 toimintasuunnitelmassa lautakunnan tehtäviin osoitettiin käytettäväksi yhteensä noin 30 henkilötyökuukautta.

Työehtosopimukset lähetetään ministeriölle sopimuskausittain. Vaikka työehtosopimukset tehdään määräaikaiseksi sopimuskaudeksi kerrallaan, niitä koskevia vahvistamispäätöksiä ei tehdä sopimuskausittain. Kun uudeksi sopimuskaudeksi tehtyä työehtosopimusta on työehtosopimuksen yleissitovuuden vahvistamisesta annetussa laissa tarkoitetussa mielessä pidettävä samana kuin sitä, jota aikaisempi päätös koskee, ei uutta päätöstä yleensä ole tarpeen tehdä. Yleissitovuutta koskeva päätös on voimassa, kunnes lautakunta on uudelleen käsitellyä koskevasta hakemuksesta tai oma-aloitteisesti päättänyt toisin tai kunnes työtuomioistuin on käsitellyt lautakunnan uutta päätöstä koskevan valituksen.

Työehtosopimus kentässä tapahtuvien muutosten vuoksi vahvistamislautakunta joutuu harkitsemaan, onko vahvistamisen edellytyksissä tai työehtosopimusten yksilöinnissä tapahtunut sellaisia muutoksia, jotka edellyttävät lautakunnan käsitelyä. Uutta käsitelyä edellyttää työehtosopimuksen soveltamisalan muuttuminen ja sopimusosapuolten vaihtuminen. Silloin kun soveltamisala muuttuu tai osapuolet vaihtuvat, sopimusta ei voida enää pitää samana, jota aikaisempi päätös koski. Näiden lisäksi esimerkiksi kokonaan uudet ja entisistä sopimuksista yhdistetyt työehtosopimukset edellyttävät uusien vahvistamispäätösten tekemistä.

Jotta lautakunta pystyy asianmukaisesti seuraamaan työmarkkinoilla tapahtuvaa kehitystä ja työehtosopimusten yleissitovuuden kannalta merkittäviä muutoksia, selvitetään kaikkien valtakunnallisten työehtosopimusten edustavuus sopimuskausittain samaan tapaan kuin sopimusta ensimmäistä kertaa tarkasteltaessa. Kun oleellisia muutoksia ei ole tapahtunut, vahvistamislautakunta toteaa tämän, eikä uutta päätöstä anneta.

Lautakunnan asianhallintajärjestelmässä (VirastoVahva) siirryttiin kertomusvuonna työehtosopimusten sähköiseen käsittelyyn ja arkistointiin.

Yleissitovien työehtosopimusten kääntäminen ja julkaiseminen

Vahvistamislautakunnan tehtävänä on huolehtia siitä, että yleissitovat työehtosopimukset julkaistaan joko suomen tai ruotsin kielellä ja käännöksenä toisella kansalliskielellä. Käytännössä tämä on merkinnyt sitä, että ne sopimukset, joita sopijapuolet eivät tee sekä suomeksi että ruotsiksi, käännetään ruotsiksi ja julkaistaan käännöksinä valtion säädöstietopankki Finlexissä. Työehtosopimukset käännetään Valtioneuvoston hallintoyksikön (VNHY) määrärahoilla.

Vahvistamislautakunnan kokoonpano

Puheenjohtaja:

Tapani Vasama, hovioikeuden presidentti, Vaasan hovioikeus
Henkilökohtainen varajäsen Saini Siitarinen, hovioikeudenneuvos, Helsingin hovioikeus

Jäsenet:

Ulla Liukkunen, professori, Helsingin yliopisto
Henkilökohtainen varajäsen Johanna Helminen, käräjätuomari, Itä-Uudenmaan käräjäoikeus

Jari Murto, apulaisprofessori, Helsingin yliopisto
Henkilökohtainen varajäsen Nico Steiner, hallitusneuvos, työ- ja elinkeinoministeriö

Lautakunnan sihteerit/esittelijät:

Jarno Virtanen, neuvotteleva virkamies, sosiaali- ja terveysministeriö
Tanja Ylitöyrä, hallitussihteeri, sosiaali- ja terveysministeriö
Kaisu Ahtola, hallitussihteeri, sosiaali- ja terveysministeriö

Lautakunnassa käsiteltävien asioiden muut valmistelijat:

Noora Pajukoski, hallitussihteeri, sosiaali- ja terveysministeriö
Leena Alanko, suunnittelija, sosiaali- ja terveysministeriö

Lautakunnan toimiston tehtäviä hoitava henkilökunta:

Antti Rautio, hallinnollinen avustaja, sosiaali- ja terveysministeriö

Terhi Ullakonoja, säädösvalmisteluavustaja, sosiaali- ja terveysministeriö

Vahvistamislautakunnan kokoukset

Vahvistamislautakunta piti Teams-etäyhteydellä yksitoista (11) kokousta vuoden 2022 aikana.

Vahvistamislautakunnassa käsiteltävät asiat

Lautakunta seuraa työmarkkinoilla tapahtuvaa kehitystä. Koska se voi viran puolesta ottaa yleissitovuusasian uudelleen käsiteltäväkseen, se on tarkastellut yleissitovuuteen vaikuttavia muutoksia työehtosopimuksittain. Uuden päätöksen antamiselle on ollut tarvetta vain osassa työehtosopimuksia, mutta yleissitovuuden vahvistamisen edellytysten selvittäminen on ollut käytännössä yhtä perusteellista muidenkin työehtosopimusten osalta.

Vahvistamislautakunnan tekemät päätökset

Vahvistamislautakunta tutki yhteensä 124 työehtosopimuksen edustavuuden. Uuden päätöksen antaminen todettiin lautakunnassa tarpeettomaksi 107 työehtosopimuksen osalta. Vahvistamislautakunta antoi yhteensä 17 uutta päätöstä työehtosopimusten yleissitovuudesta, joita oli pidettävä työehtosopimuksen yleissitovuuden vahvistamisesta annetussa laissa tarkoitetulla tavalla olennaisesti muuttuneina työehtosopimuksina.

Lautakunta vahvisti viisitoista työehtosopimusta yleissitoviksi ja kaksi yleissitovuutta vailla oleviksi. Kaksi yleissitovaksi vahvistettua työehtosopimusta koski kokonaan uusia toimialoja. Yksi aikaisemmin yleissitovaksi vahvistettu työehtosopimus vahvistettiin yleissitovuutta vailla olevaksi. Neljän työehtosopimuksen soveltamisala oli laajentunut tai supistunut ja kymmentä työehtosopimusta pidettiin uutena työehtosopimuksen osapuolen muutoksen johdosta.

Valitukset vahvistamislautakunnan päätöksistä

Työtuomioistuin antoi kertomusvuonna kolme ratkaisua lautakunnan päätöksistä vuosina 2020 ja 2021 tehtyihin valituksiin. Kaikissa ratkaisuissa valitus on hylätty ja lautakunnan päätös on jäänyt noudatettavaksi.

Vahvistamislautakunnan toimintamenot (€) 1.1. – 31.12.2022

VirastoVahva ja Työehtosopimusrekisteri	34 225,33
Palkkiot	26 560,00
Virallinen lehti	2 031,12
Muut kulut	1 263,56
Yhteensä	64 080,01

Helsingissä 30.1.2023

Puheenjohtaja

Tapani Vasama

Sihteeri

Jarno Virtanen

LIITE

TYÖEHTOSOPIMUKSEN YLEISSITOVUUDEN VAHVISTAMISLAUTAKUNNAN VUONNA 2022 TARKASTELEMAT TYÖEHTOSOPIMUKSET

YLEISSITOVAT TYÖEHTOSOPIMUKSET

Ammatillisten aikuiskoulutuskeskusten työehtosopimus
Ammattikorkeakoulujen opiskelijakuntien työehtosopimus
Apteekkien työntekijöiden työehtosopimus
Arkkitehtisuunnittelualan ylempien toimihenkilöiden työehtosopimus
Asfalttialan työehtosopimus
Asiakaspalvelua, liikenteenhoitoa ja -ohjausta sekä hallinnollisia ja muita toimistotehtäviä koskeva työehtosopimus
Autoalan kaupan ja korjaamotoiminnan työehtosopimus
Autoalan toimihenkilöitä koskeva työehtosopimus
Autoliikennealojen toimihenkilöitä koskeva työehtosopimus
Autonrengasalan työehtosopimus
Bingotyöntekijöitä koskeva työehtosopimus
Elintarviketeollisuuden toimihenkilöiden työehtosopimus
Energiateollisuuden toimihenkilöiden työehtosopimus
Energiateollisuuden ylempien toimihenkilöiden työehtosopimus
Ensihoitopalvelualan työehtosopimus
Farmaseuttisen henkilöstön työehtosopimus
Hammaslaboratorioalan työehtosopimus
Harja- ja sivellinalojen työehtosopimus
Henkilöstöpalvelualan työehtosopimus
Hirsitaloteollisuuden toimihenkilöiden työehtosopimus
Hirsitaloteollisuuden työehtosopimus
Huolinta-alan toimihenkilöiden työehtosopimus
Huolinta-alan varastoterminaali- ja satamatyöntekijöiden työehtosopimus
ICT-alan työehtosopimus toimihenkilöille
ICT-alan työehtosopimus ylemmille toimihenkilöille
Infra-alan työehtosopimus
Jalometallialan työehtosopimus

Kauppan työehtosopimus
Kemianalan toimihenkilösopimus
Kemian perusteellisuutta koskeva työehtosopimus
Kemianteollisuuden ylempiä toimihenkilöitä koskeva työehtosopimus
Kenkä- ja nahkateollisuuden ja kultaseppäteollisuuden sekä harja- ja sivellinalan toimihenkilösopimus
Kenkä- ja nahkateollisuuden työehtosopimus
Kiinteistöalan toimihenkilöitä koskeva työehtosopimus
Kiinteistöpalvelualan työntekijöitä koskeva työehtosopimus
Kristillisiä järjestöjä koskeva työehtosopimus
Kumiteollisuuden toimihenkilöiden työehtosopimus
Kumiteollisuuden työntekijöitä koskeva työehtosopimus
Kuvanvalmistamoita koskeva työehtosopimus
Lasikeraamisen teollisuuden toimihenkilöiden työehtosopimus
Lasikeraamisen teollisuuden työehtosopimus
Liikenneopetusalan työehtosopimus
Maalausalan työehtosopimus urakkahinnoitteluineen
Maaseutuelinkeinojen työehtosopimus
Malmikaivosten työehtosopimus
Matkailu-, ravintola- ja vapaa-ajan palveluita koskeva työehtosopimus – esimiehet
Matkailu-, ravintola- ja vapaa-ajan palveluita koskeva työehtosopimus – työntekijät
Medialiiton ja Ammattiliitto Pron välinen viestintäalan teknisiä toimihenkilöitä koskeva työehtosopimus
Medialiiton ja Suomen Journalistiliiton välinen kustannustoimittajien työehtosopimus
Medialiiton ja Suomen Journalistiliiton välinen työehtosopimus
Medialiiton ja Teollisuusliiton välinen media- ja painoalan työntekijöitä koskeva työehtosopimus
Meijereiden erikoiskoulutuksen saaneiden ja teknisten toimihenkilöiden työehtosopimus
Metsäalan työehtosopimus
Metsäkonealan työehtosopimus
Metsänhoitoyhdistysten toimihenkilöitä koskeva työehtosopimus
Muovituoteteollisuutta ja kemian tuoteteollisuutta koskeva työehtosopimus
Neuvonta-alan runkosopimus
Ohjelmapalvelualan työehtosopimus
Optikoiden työehtosopimus
Pahvin- ja paperinjalostusalan toimihenkilöiden työehtosopimus
Pahvin- ja paperinjalostusalan työehtosopimus
Partiotyönantajia koskeva työehtosopimus
Pelti- ja teollisuuseristysalan työehtosopimus
Puutarha-alan työehtosopimus
Rakennusaine- ja betoniteollisuuden toimihenkilöitä koskeva työehtosopimus
Rakennusalan toimihenkilöiden työehtosopimus
Rakennusalan työehtosopimus urakkahinnoitteluineen

Rakennustuoteteollisuuden työehtosopimus
 Rautatiealan työehtosopimus
 Seminologien ja keinosiemennysasemien työehtosopimus
 Sosiaalialan järjestöjä koskeva työehtosopimus
 Suunnittelu- ja konsulttialan toimihenkilöiden työehtosopimus
 Suunnittelu- ja konsulttialan ylempien toimihenkilöiden työehtosopimus
 Sähköalan tes -Energia -ICT-verkosto työehtosopimus
 Taimitarha-alan työehtosopimus
 Talotekniikka-alan LVI-toimialan työehtosopimus työntekijöille
 Talotekniikka-alan työehtosopimus toimihenkilöille
 Teknolomiteollisuuden toimihenkilöiden työehtosopimus
 Teknolomiteollisuuden työntekijöiden työehtosopimus
 Teknolomiteollisuuden ylempien toimihenkilöiden työehtosopimus
 Tekstiilihuoltoalan toimihenkilöitä koskeva työehtosopimus
 Tekstiilihuoltoalan työehtosopimus
 Tekstiili- ja muotialan toimihenkilösopimus
 Tekstiili- ja muotialan työehtosopimus
 Terveyspalvelualan työehtosopimus
 Turkistuotantoalan työehtosopimus
 Turvetuotantoalan työehtosopimus
 Työkeskuksia ja sosiaalisiksi yritykseksi muuttuneita työkeskuksia koskeva työehtosopimus
 Urheilujärjestöjen valmentajien työehtosopimus
 Urheilujärjestöjä koskeva työehtosopimus
 Vakuutusalan työehto- ja palkkasopimukset
 Varasto- ja kuljetusesimiesten työehtosopimus
 Vedeneristysalan työehtosopimus
 Veturimiestehtäviä rautatieliikenteessä koskeva työehtosopimus
 Viestinvälitys- ja logistiikka-alan työehtosopimus
 Viestinvälitys- ja logistiikka-alan ylempien toimihenkilöiden työehtosopimus
 Viher- ja ympäristörakentamisalan työehtosopimus
 Vähittäiskaupan esimiesten työehtosopimus
 Yksityisen opetusalan työehtosopimus
 Yksityisen sosiaalipalvelualan työehtosopimus
 Yliopistojen yleinen työehtosopimus
 Ylioppilaskuntien työehtosopimus
 Öljy-, maakaasu- ja petrokemian teollisuutta koskeva työehtosopimus

YLEISSITOVUUTTA VAILLA OLEVAT TYÖEHTOSOPIMUKSET

Hammaslääkärien työnantajayhdistys ry:n ja Tehy ry:n välinen työehtosopimus
 Henkilökohtaisia avustajia koskeva valtakunnallinen työehtosopimus
 Jakelua koskeva työehtosopimus

Kotitalouskone- ja kodintekniikkahuoltoa sekä palveluautomaattialaa koskeva työehtosopimus
Kumiteollisuuden ja Kemianteollisuuden sähköalantöntekijöiden työehtosopimus
Lasikeraamisen teollisuuden sähkömiesten työehtosopimus
Maarakennusalan työehtosopimus
Medialiiton ja Ammattiliitto Pron välinen toimihenkilöitä koskeva työehtosopimus
Medialiiton ja Teollisuusliiton/Viestintäalan toimihenkilöt Grafinet ry:n välinen toimihenkilöitä koskeva työehtosopimus
Muuttopalvelualan työehtosopimus
Rakennustuoteteollisuuden sähkömiesten työehtosopimus
Rautatiealan toimihenkilöitä koskeva työehtosopimus
Suorajakelua koskeva työehtosopimus
Taloushallintoalan työehtosopimus
Tarkastusalan työehtosopimus
Teknisen huollon ja kunnossapidon työehtosopimus
Tietotekniikan palvelualan työehtosopimus
Urheiluseuroja koskeva liityntäpöytäkirja
Veneenrakennusteollisuuden työehtosopimus
Yksityisen laboratorioalan toimihenkilöiden työehtosopimus
Yrityskehitysorganisaatioiden ylempiä toimihenkilöitä koskeva työehtosopimus

**Työehtosopimuksen yleissitovuuden
vahvistamislautakunta**

**Asiakirjan sähköinen allekirjoitus
Elektronisk underskrift av document
Electronic signature of a document**

Asia / Sak / Case

22-16

Toimintakertomus 2022

Asiakirja / Dokument / Document

23-5-1

Toimintakertomus 2022

Allekirjoitukset / Underskrifter / Signatures